

Konst- och Bruksglasföreningen

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2022

Utförligare rapporter och bilder från genomförda aktiviteter finns på hemsidan
www.konstochbruksglasforeningen.se

Styrelsen under det gångna året:

Björn Lundgren, <i>ordförande</i>	Veine Franzén	Eva Kraemer Karlsson
Jan Karlsson, <i>sekreterare</i>	Gunnel Holmér	Dick Söderlund
Lilian Hult, <i>kassör tom oktober</i>	Peter Sörensen	
Torbjörn Björstrand, <i>kassör from november</i>		

Styrelsen har under året haft 7 ordinarie styrelsemöten

14 februari, 23 mars, 26 april, 14 juni, 9 september, 28 oktober och 7 december

ÅRSMÖTE och 30-ÅRSJUBILEUM 9 april 2022

Orranäs Glasbruk, Orrefors

Efter att genomlidit en olidlig väntan på att få fira vår trettioåriga existens var det äntligen dags att verkställa detta. Årsmötesförhandlingar genomfördes utan dramatik.

Vår **stipendiat 2019, Frida Lundén Mörck**, presenterade sig. Frida, nu boende i Växjö, har gått en relativt lång väg i sitt skapande i glas. Dessutom har hon, gynnsamt nog, haft mer än ett ben att stå på under den pandemiska perioden. Den ungdomliga trettioåringen på väg till trettioett liksom vår förening (vilken tillfällighet!?) visade med stöd av några bilder sina framtidsplaner och avslöjade på vilket sätt hon har använt och kommer att använda stipendiemedlen om 20 000 kronor.

Så var det dags för presentation av Affärsängeln **Ingemar Andersson** att kort presentera sig och sin verksamhet. Hans insatser i Orrefors utgör grund till hans konglomerat bestående av fordon, skog, glas och fastigheter med en total omsättning av ca 2 miljarder kronor. Således finns det goda muskler bakom den satsning han gjort med bl.a **Orranäs Glasbruk**. Bland flera av hans duktiga medarbetare är **Johan Nilsson**, en äkta eldsjäl, som utöver att vara platschef och organisatör av dagens aktiviteter dessutom blåser eget glas med högt kvalitetsvärde. Förfestligheterna avslutades med en film om **Disponentvillan** där Orreforsentusiasten **Nils-Erik "Pigge" Gustafsson** med stor entusiasm, kunnande och anekdotiskt berättande, kryddad med äkta dialektal humor förtäljde om inredningar och glas, gäster och fester med kändisar från Gate och Hald, Albert Engström, snapskungen ni vet. Till och med den riktiga kungen har övernattat där med sin ledsagare.

Efter årsmötesförhandlingarna

och de övriga presentationerna blev det en kortare paus då vi hade möjlighet att handla rabatterat i **Glasshopp** eller bara titta runt på **Ingeborg Lundins** fantastiska utställning i **Muséet**.

Kerstin Gynnerstedt fanns på plats och kunde berätta om Ingeborg.

Kerstin G. har ju också skrivit en lysande fin bok om Ingeborg L. Den livshistorien bör finnas hos alla med genuint glashistoriskt intresse.

Klockan 18 var det så dags för ordf. **Börje Pihlqvist** att välkomna oss till själva **Jubileumsfestligheterna i Orranäs glashytta**. Då vi samlades blev det mingel och bubbel. Under tiden vi "bubblade" och hittade "våra platser" lagade den prisade kocken **Lasse Palmqvist** vår jubileumssupé på en bädd av glödande glas.

Bara den uppvisningen var värd resan till Orrefors.

Menyn bestod av: Rökta laxkuber, hummersoppa och mer bubbel. Lax direkt från Färöarna serverades med ugnsbakade grönsaker, sallad och gott vin. Avslutning med kaffe och utsökta tryfflar.

Ingemar Andersson pratade vidare bl.a. om Orranäs glasbruk, dess utveckling och tankar kring sitt engagemang i Orrefors och hela länet.

Nils-Åke Thulin, en av föreningens grundare, gav oss historiska "bilder" av de gångna 30 åren.

En mycket trevlig och intressant exposé!

Nils-Erik "Pigge" Gustafsson berättade om **Orrefors Glasbruk**, nedlagt 2013. Han talade också medryckande om bygden, folket och passionen för glaset. "Pigge" kan man lyssna på hur länge som helst, en fantastisk berättare!

Vi bjöds också på en lysande glasshow då mästareblåsaren **Johan Nilsson** med medhjälpare blåste en unik graalpjäs. Stort jubel!

Under två av stolarna, vi satt på, fanns det en inbjudan att framställa en egen "glasbit". Turen hade **Esbjörn Lönnborg** och **Peter Martinsson**. Också detta en populär programpunkt under överinseende av Johan Nilsson. Den tidigare mästareblåsaren **Jan Karlsson** fick även han tillfälle att "leka" med pipan. Imponerande!

När festligheterna avslutades vid 22-tiden kunde de festansvariga, och alla vi deltagare, konstatera att det blev en TOTALLYCKAD 30-årsfest.

ÖRSJÖ BELYSNING, STORA HOTELLET och STADSHUSSALEN

samt MICKEJOHANS KONSTGLAS 26 augusti 2022

Nybro och Örsjö

Vi inledde vi höstterminen med en bussresa till Nybro med omnejd. 40 deltagare, vilket får anses vara i klass med de "förpandemiska" resor vi gjort.

Första stoppet var **Örsjö Belysning i Nybro**. Ett ledande och dryga 70-årigt belysningsföretag som anlitar etablerade designers som Jonas Bohlin, Matti Klenell och Malin Mena m fl. Vi blev väl mottagna av **Karolina Graham** och **Matilda Abelsson**. Då en del av oss kom i egna bilar stod kaffet framdukat och klart. Karolina och Matilda gick igenom företagets historia från dess början i den lilla byn Örsjö. Därefter fick vi en företagsrundvandring och tillfälle att se delar av produktionen och monteringen. Det mesta av lampornas komponenter produceras antingen på plats eller inom en radie av inte så många mil.

Vidare från Örsjö Belysning in till Nybro centrum och nyrenoverade **Stora Hotellet** för lunch.

Efter lunchen samlades vi i **Stadshussalen** där en av Europas största freskomålning (66 kvm) finns. Målningen invigdes 1967 och skapades av nybrosonen **Gunnar Theander**.

Nils-Erik "Pigge" Gustafsson fanns på plats och exekverade en som vanligt lysande och engagerad föreläsning om freskomålningens innehåll som beskriver flera av stadens grundande som t.ex, garvare Nyberg, Bolander, Kähr, Jansson och Elgqvist.

Dagen sista stopp gick ut till närbelägna Örsjö och **Micke Johanssons Studioglashytta**.

Han demonstrerade uppblåsningen av en vanlig vas, men med sitt "hemliga nätmönster" som dekoration. Nätmönstret blir fantastiskt och helt unikt för varje bit han blåser upp.

Försökte pressa Micke på vilka färger han använder för att skapa mönstret, men där blev det stopp. Efter den heta demon i hyttan drack vi busskaffe och åt kärleksmums innan vi skildes åt efter en uppskattad dagstur i **Glasriket**.

GLAS – DIABAS – DESIGN 15 oktober 2022

Sibbhult, Lönsboda och Svängsta

38 förväntansfulla medlemmar startade en lång dags färd mot kväll redan 08.30 från Växjö.

Första stoppet var det i våras invigda **Sibbhults glasmuseum**. Vi blev väl mottagna av **Sibbhults Hembygdsförening**, som medan vi fick efterlängtat kaffe med "fralla", berättade om Hembygdsföreningen och det nya glasmuseet.

Föreningen har lyckats samla ihop en stor mängd glasbitar, huvudsakligen slipad kristall.

Främst bruksglas och senare även belysningsglas från slutet av 1800- talet fram till början av 1930-talet då Sibbhults glashistoria tog slut.

Glasbruken i Sibbhult var flera, men det mest kända och livaktiga blev **Färe Glasbruk** som startades av den då kände industrialisten **Bror Färe**. Färe drev många företag som präglade orten med omnejd Föreningen har också genom **Gunvald Karlsson** författat "**Sibbhult vid förra sekelskiftet – Glasbrukens tid**". Skriften är ett särtryck ur **Göinge Hembygdsförenings årsbok 2000**.

Dagens andra stopp blev **Svarta Bergen** i Lönsboda med en rundtur i det nu nerlagda **Hägghults Stenbrott** - numera **Svarta Bergens naturmuseum**. Diabasen bryts än idag och många både svenska och internationella konstnärer älskar att arbeta i den mycket hårda bergarten. Det finns ett brott igång i utkanten av Hägghult. Brytningen pågick 1899-1989 då man som mest hade 14 kranar igång och 140 anställda. Nu i modern tid, med tryckluft och coromantborrar, sköts brytningen av 5-6 man.

Diabasen blir bl.a. till bänkskivor, gravstenar.

Skrotstenen krossas och används vid vägbyggen och till trädgårdsgångar.

I dag spränger man inte ut stenen, utan den sågas ut vilket minimerar volymen skrotsten.

1970 hade man ett internationellt **Konstsymposium i Uveboda** där man arbetade i diabasen.

Idag har man events i Hägghult, "**Songs from the woods**" under sommarhalvåret.

I **Hägghults utställningshall** och **Restaurang Svarta Bergen** intog vi en god lunch innan vi fortsatte till dagens tredje stopp **Kullaro Stone of Sweden** i Lönsboda.

Här har paret **Jenni** och **Andreas Kullaro** sin verkstad och showroom. Vi fick se hur tillverkningen av diverse konsthemligheter går till. Av "det svarta guldet" formger man och tillverkar smycken, möbler och sköna konsthemligheter. Jenni och Andreas berättade om sin passion för diabasen som de hela tiden utvecklar till nya hemligheter. Man bjuder också in externa designers som får arbeta i det fantastiska materialet. Ett mycket intressant och givande besök.

Fjärde och sista etappen gick ner till Svängsta och **BM Design Center** som drivs av eldsjelen **Alice Åkerblom** med ett långt förflutet i möbel- och textilbranschen. BM Design ligger inom **Herrgården Mariebergs** domäner. Här anordnar Alice Åkerblom glasutställningar, teater och konserter. **Kjell Engman** har haft fina sommarutställningar här och återkommer 2023. Alice Åkerblom var ju också under många år sambo med den tidigare i år avlidne Sven Melander. **BM Designcenters butik** som också ligger i den vackra parken är en guldgruva för designintresserade.

Inom det vida herrgårdsområdet ligger också mattillverkaren **Hitex AB** f.d. **Svängstamattan**.

Hitex ultramoderna fabrik tillverkar tuftade mattor som exporteras över hela världen.

Efter kaffe och en smörgås var det dags för hemfärd. En mycket givande utflykt.

KOSTA – ALLA TIDERS GLASBRUKI 11 november 2022

Stadshotellet, Växjö

Vår eminenta styrelseledamot **Gunnel Holmér** höll en lika eminent föreläsning med rubriken "Kosta – alla tiders glasbruk" 37 medlemmar kom till anrika Stadshotellet i Växjö. Välkomstbubblen (äppelcider) stod framdukat och vi kunde i lugn och ro hälsa på varandra. Därefter slog vi oss ner i lokalen och Gunnel började sin intressanta föreläsning!

Kostas historia börjar faktiskt i Orrefors redan på 1700-talet! Då överlät ägaren till Orrefors järnbruk glasbruksprivilegier till **Koskull** och **Staël von Holstein**. Det första glaset blåstes av tyska mästare för 280 år sedan och därmed började framgångssagan. Sedan 1898 har bruket anlitat konstnärer och har i hög grad bidragit till att profilera svenskt glas. Trots kärva tider fortsätter Sveriges ledande glasbruk att förnya sig!

Avslutningsvis visades filmen **Eld och sand** producerad av **Lennart Bernadotte** i slutet av 1940-talet. I sin speakertext beskriver han utförligt hela tillverkningsprocessen från mångblandning och blåsning till efterbearbetning i sliperi och gravyrverkstad. Bland de medverkande kan mästaren **Bengt Heintze** och konstnären **Elis Bergh** kännas igen.

Även en fantastisk föreläsning har ett slut och vi förflyttade oss till **Verandan** där vi intog en god måltid. Årets sista träff blev mycket lärorik och trevlig.

Växjö mars 2023

/styrelsen